

Prologi

”Tiedätkö tarinan kotitonttu Jakov Korinasta?”

Kuulin tämän kysymyksen opiskeluaikoinani usein. Niin kaikki muutkin toki, sillä Jakov Korina oli kotitonttujen keskuudessa legenda. Tarinoita hänen seikkailuistaan ja ratkaisemistaan mysteereistä kuiskuteltiin käytävillä ja opettajat kertoivat niistä oppitunneilla.

Kuuntelin jokaisen tarinan tarkkaan. Suurin osa niistä kerrottiin ihan väärin, ja se on yksi syy, miksi ryhdyin kirjoittamaan tätä kirjaa.

En noina vuosina koskaan kertonut, että Jakov Korina ei ollut minulle myyttisten tarinoiden sankari, vaan ihan tavallinen isoisä, joka piti savujuustosta ja tarjosi aina karpalokaakaota.

Lapsena en edes tiennyt, että isoisäni oli kuuluisa. Minul-

le hän oli lämmin ja luotettava pappi, kenen luokse menin mielelläni. Isoisällä oli aina aikaa minun pienille murheilleni, eikä hän yrittänyt ratkaista ongelmiani vaan auttoi minua löytämään omat ratkaisuni. Oikeastaan oli isoisäni ansiota, että lopulta hylkäsin kotitontun uran ja valitsin kirjoittamisen.

Muistan kyllä pappani tarinat. Meni pitkään ennen kuin ymmärsin, että tarinat olivat tosia. No, ainakin suurimmaksi osaksi – varmaan isoisä laittoi niihin vähän omiaan.

Opiskeluaikoinani isoisäni oli jo eläkkeellä, mikä on kotitontulle aika poikkeuksellista. Useimmat tontut kieltäytyvät eläkkeestä. Mutta ei pappi. Hän halusi nautiskella leppoisista vanhuuden päivistä, ja niin hän totisesti tekikin, vaikka ei juuri koskaan poistunut kotoaan. Ihmettelin sitä silloin, koska jos minulla olisi ollut aikaa, olisin matkustanut maailman ympäri. Vasta myöhemmin ymmärsin, että isoisähän oli jo elänyt seikkailijan elämän.

Minulle isoisä oli aina tärkeä tonttu, mutta vasta hänen kuolemansa jälkeen heräsin siihen, miten tärkeä henkilö hän oli ollut koko kotitonttuyhteisölle. Eikä vain kotitontuille, vaan myös monille muille ylimaallisille olennoille. Silloin ryhdyin miettimään, kuka isoisäni todella oli ollut.

Ja niin syntyi ajatus kirjoittaa isoisäni elämä kansien väliin.

Isoisäni elämää tutkiessani minulle selvisi, että ennen kuin hänestä tuli seikkailija ja mysteerien ratkoja, hän oli ihan tavallinen kotitonttu. Oikeastaan hän ei halunnutkaan olla muuta kuin tavallinen kotitonttu. Mutta kuten niin monen suurmiehen

ja -naisen kohdalla, hänen elämänsä perustukset järkkyivät erään mullistavan tapahtuman seurauksena. Ja kun joutuu kohtaamaan itsestä riippumattomia poikkeuksellisia asioita, sitä alkaa itsekkin muuttua. Niin kävi isoisälleni Jakov Korinalle.

Tässä kirjassa kerron tarinan siitä, miten tavallisen kotitonttu Jakovin elämä meni raiteiltaan ja hän kohtasi ensimmäisen mysteerinsä.

Halla Korina
Pielisen rannalla
Vuonna 2815

ENSIMMÄINEN OSA

JAKOVIN ELÄMÄ SUISTUU RAITEILTAAN

Luku 1

"Hiljaisuus!" huusi puheenjohtaja kimeällä äänellä ja kopautti nuijaa terävästi pöytään. "Tapaus 503 on nyt loppuun käsitelty. Seuraavaksi siirrymme käsittelemään tapausta 504."

Tonttujen keskuudesta kuului jupinaa, mutta vastentahtoisesti he lopulta istuivat aloilleen ja jäivät odottamaan jatkoa.

"Onko asianomainen paikalla?" puheenjohtaja tiedusteli, nosti katseensa papereistaan ja antoi sen kiertää tonttuja täynnä olevaa salia.

"Kyllä olen, rouva Ruohokas."

Ruohokas etsi äänen lähdeä ja tavoitti lopulta seisomaan nousseen tontun. Tämä kyseinen tonttu piti käsissään harmaata hattua, jonka pientä lippaa sormet näpertelivät her-

mostuneesti. Tontun pää oli kumartunut lattiaa kohden.

"Ja teidän nimenne on?"

"Jakov. Jakov Korina."

Helga Ruohokas katseli Jakovia ja tunsu pientä myötätuntoa tätä kohtaan. Jakov oli kotitonttujen parhaassa työiässä, eikä käsittely takuulla ollut hänelle miellyttävä.

Kun Jakov vihdoinkin uskalsi kohottaa katseensa, rouva Ruohokas hätkähti hieman. Jakov Korinalla ei ollut partaa. Se oli todella poikkeuksellista kotitonttujen keskuudessa. Olikohan parralle sattunut jokin tulipalossa? Mutta Jakovin iho oli virheetön. Niin tai näin, tonttu hänen edessään oli ahdistuneen oloinen. Eikä ihme. Mutta puheenjohtaja joutui työssään käsittelemään useita epämiellyttäviä asioita, eikä lopulta antanut tämänkään vaivata itseään sen kummemmin.

"Kotitonttu Korina, käsittelemme nyt tapaustanne avoimin ovien. Onko teillä jotain sitä vastaan?"

"Ei ole", Jakov pudisti päätään lannistuneena.

"Hyvä, mennään asiaan. Teidän vastuullanne ollut kotipaloi noin kahdeksan kuukautta sitten, ja siitä asti olette olleet odottamassa käsittelyä."

"Asianlaita on juuri niin."

"Katsotaanpas – palon sattuessa olette olleet poistuneena vastuukotinne alueelta. Perhe säilyi vahingoittumattomana. Palo sai alkunsa kynttilästä, ja sisäinen tutkinta on lausunut, että palossa ei ole syytä epäillä kotitontun laiminlyöntiä."

"Näin minulle on kerrottu", Jakov sanoi.

"Asia lieenee tältä osin selvä. Koska laiminlyöntiä ei epäillä, siirrymme asiassa eteenpäin. Olenko ymmärtänyt oikein, herra Korina, että te tahdotte jatkaa kotitontun uralla?"

"Kyllä asia on juuri niin kuin rouva puheenjohtaja sanoo", Jakov toisteli. Salissa kävi nopea kohahdus, jonka Ruohokas hiljensi terävällä mulkaisullaan.

"Selvä sitten. Hetkinen", Ruohokas mutisi ja juoksutti sormiaan edessään olevalla paperilla. "Kyllä, täällä näin. Hyvä. Tonttuneuvosto esittää, että kotitonttu Jakov Korina sijoitetaan Pielisen alueelle, kotiin numero 3234, jota asuttaa tällä hetkellä perhe Mielinen. Talon nykyinen kotitonttu Jeremias on päättänyt hyödyntää kotitonttujen eläkkeen kuten hänen oikeutensa on. Herra Korina, pestinne alkaa kahden viikon kuluttua. Sihteeriltä saatte kohteen tiedot. Asia on loppuun käsitelty."

Puheenjohtaja iski nuijansa pöytään sellaisella voimalla, ettei kukaan uskaltanut hiiskahtaa sanaakaan vastaan, vaikka päätös aiheutti monenlaista mielipidettä sekalaisessa tonttunjoukossa. Kotitontun talon palaminen oli erittäin häpeällinen asia, eivätkä kaikki voineet hyväksyä, että kotitonttu saisi jatkaa urallaan. Mutta säännöt olivat selvät: jos kotitonttu ei ollut laiminlyönyt töitään, hän oli syytön.

"Siirrytään käsittelemään asiaa numero 505."

Jakov tuijotti eteensä eikä kuullut enää seuraavia käsitel-

täviä asioita. Lakki hänen käsissään oli hiestä märkä ja räpläämisestä ryppyinen. Mutta olo oli kevyt, kuin lumihiihtaleelä huurreaamuna. Hymy melkein hiipi huulille, mutta Jakov sai pidettyä sen kurissa. Hän oli jo ehtinyt pelätä pahinta.

Kun Ruohokkaan nuija lopulta iski kolmesti pöytään kokouksen päättymisen merkiksi, Jakov uskalsi antaa hymylle tilaa. Asia todella oli käsitelty, ja hänellä oli uusi koti!

Muutammat tontut tulivat taputtelemaan Jakovia selkään.

"Hieno juttu, Jakov."

"Mahtavaa, onneksi olkoon!"

"Tsemppiä uuteen kotiin."

Mutta Jakov huomasi nekin, jotka käänsivät katseensa pois ja poistuiivat salista sanomatta sanaakaan. Eikä hän voinut heitä moittia; koti oli kotitontun vastuulla ja tulipalo oli ehkä kohtaloista pahin.

"Jakov..."

Jakov tunnisti heleän äänen heti. Hän tunsii lämmön ko-
hoavan kasvoilleen, kun kääntyi puhujaa kohti. "Siro! Kuinka mukava nähdä sinua pitkästä aikaa. En ollut varma tulisitko."

Tonttuneiti silitti tummanvihreän mekkonsa helmoja ja vältteli katsomasta Jakovia liian suoraan silmiin. Siron pitkät silmäripset kehystivät metsänvihreitä silmiä tavalla, joka sai Jakovin vatsassa kihelmöimään. Punertavat hiukset oli pal-
mikoitu paksulle letille.

Jakov ihaili ääneen Siron villamekon hienoa leikkaus-

ta. Vihreä kangas kehysti kauniisti Siron lämmintä pyöreytä. Siro kertoi ommelleensa mekkonsa itse. Harmi, että Siro joutuisi pian luopumaan värikkäistä vaatteista ja siirtymään kotitontuille virallisesti hyväksytyihin väreihin. Virka-asuissa luvalliset värit olivat musta, harmaa ja ruskea.

Jakov huomasi tuijottaneensa liian pitkään ja käänsi katseensa jalkoihinsa. Siro ei kuitenkaan huomannut hänen tiivistä katsettaan.

"Tulin tietysti, asiani oli tänään käsittelyssä, hieman ennen sinua. Etkö kuullut? Olen läpäissyt akatemian loppututkinnon ja saan ihka oman kodin!"

"Niinpä tietysti, onneksi olkoon", Jakov vastasi. "Minun täytyy kyllä myöntää, että olin kovin ajatuksissani ennen omaa käsittelyäni. Olin aika hermostunut. En oikein voinut keskittyä muihin käsiteltäviin asioihin."

"Niin tietysti", Siro vastasi ja kumartui hieman lähemmäs Jakovia kuin olisi aikeissa kertoa salaisuuden. "Olen todella pahoillani siitä mitä tapahtui, Jakov. Sinä olet loistava kotitonttu, muista se", hän kuiskasi ja puristi varovaisen rohkaisevasti Jakovin käsivartta. Siro irrotti otteensa, mutta kohta, johon hän oli koskenut, kihelmöi. Iho tuntui suorastaan kipinöivän tummanharmaan paitapuseron alla.

Siron sanat lämmittivät Jakovia, vaikka hän ei vielä voinut niihin täysin uskoa.

"Kiitos Siro. Luottamuksesi merkitsee minulle paljon.

Olet hyvä... ystävä."

Puna hehkui Siron poskilla, kun hän hymyili Jakoville. Hän oli aikeissa sanoa jotakin, mutta hetki keskeytyi, kun eräs vanhempi tonttu tallusteli haparoivin askelin kaksikon luo, kompastui ja kaatui heidän väliinsä. Siro hypähti säikähätäneenä taaksepäin. Mustaan pukuun pukeutunut kiharapartainen tonttu manaili horjahtamistaan. Jakov tarjosi kätensä, ja tonttu kamposi itsensä pystyy.

"Jaa mitenkä siinä noin kävi? Taisin taas kompastua tosukoihini", vanhus mutisi kulmat kurtussa.

"Nicodemus?" Jakov epäröi. Hän ei ollut nähnyt vanhempaa tonttua vuosikymmeniin. Parta oli kasvanut entistään, levinnyt joka suuntaan ja näköjään kihartunutkin.

"No Jakov Korinahan se siinä!" Nicodemus hekotti isoon ääneen. "Ja edelleen parraton, näemmä. Minulta voisit saada haivenia tekopartaan, näitä nimittäin riittää, hohoho..."

"Ei tarvitse", Jakov vastasi nuivasti. Nicodemus oli kunnon veteraanikotitonttu, joka muisteli mielellään menneiden aikojen synkkiä jaksoja, kuten mustaa surmaa, ristiretkiä tai pimeää aikaa, ja höysti tarinat röhönaurulla sekä huonoilla vitseillä. Jakov ei nyt mielinyt kuulla mitään sellaista.

"Vaan oletko kuullut..." Nicodemus aloitti.

"Minun pitäisi itse asiassa mennä toimis..."

"Tonttumailla on nähty synkiö!"

Jakovin lause jäi kesken, sillä yhtäkkiä hän unohti täy-

sin, mitä oli sanomassa. Synkiö? Voisiko se olla mahdollista?

"Mikä on synkiö?" Siro kysyi hennolla äänellä.

"Etkö ole vielä ammattiin valmistunut, ipana?" Nicodemus tiuskaisi. "Vai eikö Kotitonttuakatemiassa enää opeteta irvikkäistä?"

Siron kasvat valahtivat kalpeiksi ja alahuuli alkoi hie-
man väpättää. Jakov harmistui. Miksi Nicodemuksen piti
olla niin yrmy? Vaikka olikin vanhin virassa oleva kotitonttu,
ei nuoremmille tulokkaille tarvinnut miten tahansa äyskiä.

"Synkiö on eräänlainen... olento", Jakov selitti. "Pimeäs-
tä aineesta muodostettu itsenäinen eliö."

"Kyllä minä pimeän aineen tiedän", Siro sanoi. "Mutta
en tiennyt, että siitä voi syntyä jotain."

"Pimeä aine itsessään on elävää, mutta sillä ei ole tietoi-
suutta, eikä niin? No, synkiö on pimeästä aineesta erotettu
olento, jolle on luotu tietoisuus."

"Mutta kuka ihme niin tekisi? Eivätkö ne ole vaarallisia?"

"Ne voivat olla", Jakov vastasi. "Se riippuu niiden luo-
jasta. Synkiön luominen vaatii paljon joko yliluonnollisia
voimia tai taikaa. Eikä sellainen ole sallittua enää. Synkiöt
kiellettiin ylimaallisten olentojen yhteisellä sopimuksella
vuosisatoja sitten. Ne saivat paljon tuhoa aikaan keskiajal-
la, ja aiemminkin."

"Varmasti nämä synkiöt tuovat mukanaan karmeita kau-
histuksia. Johan edellisestä onkin aikaa!" Nicodemus uho-

si. "Varokaa vain! Tuhon ajat ovat edessä! Sanokaa minun
sanoneen!"

Vanha tonttu heristi nyrkkiään ilmassa ja kopisteli sit-
ten kävelykkeppiinsä nojaten ulos salista.

Jakov ja Siro jäivät vaivaantuneeseen hiljaisuuteen. Jos
Jakov olisi uskaltanut, hän olisi moittinut vanhaa tonttua äs-
keisestä. Mutta Nicodemus oli iästään huolimatta sitkeä, ja
luultavasti Jakov olisi saanut tämän kepeistä selkäänsä.

Siro näytti harmistuneelta, ja Jakov halusi jotenkin roh-
kaista häntä. Hän nosti epäröiden kättään, sillä yhtäkkiä hä-
nen teki mieli hipaista Siron poskea. Liike pysähtyi kuiten-
kin kesken, ja Jakov tyytyi hymyilemään pehmeästi.

"Älä sinä Nicodemuksesta välitä. Hän on vähän vanhuu-
denhöperö. Muistaa joskus vuosisadatkin väärin."

"Kiitos", Siro vastasi hiljaa. "Kyllä minä oikeasti olen val-
mistunut jo koulusta. Ja sain kaikista kursseista hyvän tai
erinomaisen arvosanan. Enkä kyllä muista, että irvikkäiden
oppitunnilla olisi puhuttu mitään synkiöistä."

Kiintoisaa, Jakov ajatteli. Kenties oppimateriaaleja oli
päivitetty.

"Älä huoli. Sinusta tulee erinomainen kotitonttu", Ja-
kov vakuutti.

"Luuletko?" Siron vihreät silmät laajenivat innosta.

"Olen aivan varma."

"Jos olet oikeassa, se on täysin sinun ansiotasi, Jakov. Jos

sinä et olisi rohkaissut minua, en olisi vaihtanut alaa. Tekisin vieläkin pitkästyttävää virkanaisen uraa. Ja vaikka oli välillä turhauttavaa opiskella nuorempien tonttujen keskuudessa, olen todella onnellinen että tein sen!”

”Olen onnellinen, että sinä olet onnellinen”, Jakov sanoi ja punastui hieman.

Siro heilautti palmikkooan ja naurahti. Mutta sitten hänen ilmeensä vakavoitui. Hän oli hetken hiljaa ja nyki mekonsa helmaa.

”Luuletko että ne synkiöt oikeasti tulevat?”

Jakov puraisi huultaan. Hän ei halunnut pelästyttää Siroa, mutta jos synkiö todella oli nähty, kaikkien kotitonttujen tulisi olla varuillaan.

”Ei ole mitään hätää”, Jakov sanoi sitten. ”Jos synkiö todella liikkuu jossain, se havaitaan kyllä hyvissä ajoin. Tonttuneuvostolla on hyvät sensorit synkiöiden varalta.”

Siro henkäisi helpottuneena.

Hiljaisuus laskeutui heidän välilleen. He eivät enää keksineet mitä puhua, mutta kumpikaan ei halunnut lähteä.

”Oli mukava törmätä sinuun, Jakov”, Siro henkäisi viimein. ”Minun täytyy mennä. Haen vain sihteeriltä uuden kotini kansion.”

”Sinne päin minäkin olen menossa”, Jakov kiirehti sanomaan. ”Samalla asialla.”

Siro edellä ja Jakov perässä he puikkelehtivat kokous-

salin tuolien välistä ovelle. Salista he kääntyivät vasemmalle ja kävelivät käytävää eteenpäin, kunnes tulivat sihteerin toimistolle. Ovi oli auki, mutta Jakov koputti siitä huolimatta.

Tiukalle nutturalle vedettyjen hiusten alta aukesi leveä otsa, jonka alla pienet pistävät silmät katsoivat Jakoviin. Nainen vaikutti siltä kuin ei olisi poistunut toimistostaan saatan vuoteen.

”Sisään!” nariseva ääni komensi. ”Minulla on flunssa, äläkä antako sen häiritä. Nimi?”

Jakov nyökkäsi Sirolle kehoittaen häntä menemään ensin.

”Siro Saariselkä.”

Sihteerä kävi läpi työpöydällään olevaan paksua kirjekuoripinoa, kunnes pysähtyi yhden kuoren kohdalle. ”Tässä. Seuraava!”

Siro tarttui paksuun kirjekuoreen ja painoi sen rintamustaan vasten kuin suuren aarteen. Hänen tulevan kotinsa tiedot olivat nyt hänen käsissään! Mikä odotettu onnen hetki.

”Seuraava!” sihteerä toisti. Siro havahtui ja väisti työpöydän edestä.

”Jakov Korina.”

Sihteerä aloitti kirjekuorien selaamisen uudestaan pinon päältä. Hän pääsi pinon loppuun, muttei tarttunut yhteenkään. Sihteerä kurtisti kulmiaan, huokaisi syvään ja aloitti alusta. Vieläkään ei mitään. Sihteerä toisti toiminnon yhteen-

sä neljä kertaa.

"Korina, te sanoitte?"

"Kyllä, rouva."

"Neiti minä olen."

"Pahoittelut", Jakov mutisi.

"Kirjekuoreenne ei ole tässä. Mikä teidän käsittelynumeronne oli?"

"504 rou... neiti."

"504?" sihteeri nosti katseensa kirjekuorista ja katsoi Jakovia ensimmäistä kertaa uteliaasti. "Te olette se tonttu kehen koti paloi?"

"Kyllä", Jakov mutisi vieläkin hiljaisemmalla äänellä. Hänen teki mieli haudata kasvonsa lakkiinsa, jota edelleen pyöritteli käsissään. Kuinka monta kertaa vielä hän joutuisi käymään tämän saman asian läpi? Tulisiko hän aina olemaan se kotitonttu, jonka koti paloi?

"Olitteko itse palohetkellä sisällä? Ja sen takia teillä ei ole partaa?" sihteeri kysyi ja kurtisti kulmia.

"En ollut sisällä."

"Mutta entä partanne?"

"Se ei liity mitenkään tulipaloon."

Sihteeri katsoi Jakovia kulmiensa alta kuin olisi epäillyt tontun sanoja. Vaan mitäpä parrattomuus hänelle kuului. Jostain kumman oikusta johtuen parrasta ei säädetty kotitontujen virkasäännöissä, vaikka kaikesta muusta mahdollises-

ta siellä sitten säädettiin.

"Erikoistapaukset minä säilytän aina lukkojen takana", sihteeri totesi, veti avaimen taskustaan ja avasi työpöydän ylimmän vedettävän laatikon. Pöydän taakse Jakov saattoi erottaa kulman suuresta kirjekuoresta.

"Tässä, herra Korina. Toivotan teille parempaa onnea uuden kotinne kanssa. Kaikki tarvittavat tiedot löytyvät kirjekuoresta."

Jakov poistui sihteerin huoneesta käytävään, jossa Siro odotti. He lähtivät Tonttutalolta yhtä matkaa.

"Minun kyytini odottaa", Siro sanoi ja kosketti kevyesti Jakovin käsivartta. "Toivottavasti näemme pian uudestaan. Ja onnea uudesta kodista."

"Kiitos samoin. Nähdään."

Jakov katseli, kuinka tonttuneiti asteli rivakoin mutta sulavin askelin kohti ketturekijonoa. Siro sai kyydin nopeasti, sillä suurin osa tontuista oli jo lähtenyt.

Jakov tuijotti poistuvan kettureen perään ja hengitti raskaasti. Kirjekuori hänen kädessään tuntui painavalta. Seisottuaan hetken paikoillaan Jakov laski katseensa kirjekuoreen ja huomasi hikoilleensa paperiin kämmenen näköisen alueen.